

BIULETYN INFORMACYJNY nr 03/2016
Wydziału Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Dublinie
Marzec 2016 r.

I. GOSPODARKA IRLANDII

1. Sytuacja gospodarcza Irlandii w 2015 r.

W 2015 r. gospodarka Irlandii kontynuowała dynamiczny wzrost rozpoczęty rok wcześniej. Według wstępnych danych Centralnego Urzędu Statystycznego (*ang. Central Statistics Office - CSO*) Produkt Krajowy Brutto wzrósł o 7,8% osiągając wartość nominalną 203,5 mld EUR, w porównaniu do 5,2% i 188,8 mld EUR w 2014 r. Pod względem tempa rozwoju gospodarki stanowi to najlepszy rezultat wśród wszystkich krajów UE. Nawet Chiny w tym roku osiągnęły niższy wynik. We wszystkich kwartałach 2015 r. tempo wzrostu PKB Irlandii, według stałych cen rynkowych, utrzymywało się na wysokim poziomie wynoszącym odpowiednio: 7,7% w I kwartale, 7,1% w II kwartale, 7,2% w III kwartale i 9,2% w IV kwartale 2015 r. Towarzyszyło temu równie wysokie tempo wzrostu Produktu Narodowego Brutto, które w poszczególnych kwartałach 2015 r. kształtowało się na następującym poziomie: 8,7%, 5,8%, 3,5%, 5,2%, a w skali całego roku wyniosło 5,7%.

W 2015 r. na rozwój gospodarczy Irlandii wpływało wiele korzystnych czynników. W ubiegłym roku bardzo dynamicznie rósł irlandzki eksport i utrzymywała się spora przewaga nad importem. Poprawie uległy nastroje wśród miejscowych konsumentów. Drugi rok z rzędu sprzedaż detaliczna pod względem ilości i wartości osiągnęła wartości dodatnie. Dobrą koniunkturę napędzały również nowe miejsca pracy oraz malejące bezrobocie. Duży wpływ miała także rosnąca produkcja przemysłowa.

W miarę upływu kolejnych miesięcy 2015 roku prognozy rozwoju gospodarki irlandzkiej przygotowywane przez Ministerstwo Finansów, Bank Centralny i inne instytucje finansowe były stopniowo podwyższane. O ile jeszcze w styczniu 2015 r. oczekiwano wzrostu na poziomie 3,7%, tak już w październiku ubiegłego roku podwyższono szacunki do 5,8%.

Według danych irlandzkiego Centralnego Urzędu Statystycznego irlandzki eksport w 2015 r. wyniósł 111.038 mln EUR i był o 19,9% wyższy niż w 2014 roku. Irlandzki import wzrósł w tym samym czasie o 10,2% do poziomu 67.023 mln EUR. Na koniec grudnia 2015 r. nadwyżka obrotów irlandzkiego handlu zagranicznego wyniosła 44.015 mln EUR, co oznacza wzrost w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 38,5%.

W 2015 r. największy udział w eksporcie miały środki chemiczne i towary pochodne (57,8%), a w ramach tej sekcji dominowały produkty medyczne i farmaceutyczne oraz chemia organiczna.

Ważnymi kategoriami w strukturze eksportu pozostają również maszyny i urządzenia transportowe (13,9%), artykuły różne (12,8%) oraz żywność i zwierzęta żywe (8,9%).

W okresie styczeń-grudzień 2015 r. głównymi rynkami zbytu dla towarów irlandzkich były Stany Zjednoczone (23,6%) oraz kraje Unii Europejskiej (53,3%) z dominującym udziałem Zjednoczonego Królestwa (Wielka Brytania łącznie z Irlandią Północną) oraz Belgii. Na dalszych miejscach klasyfikowały się: Niemcy, Niderlandy, Szwajcaria, Francja, Japonia, Hiszpania i Włochy. W irlandzkim eksporcie Polska zajmowała 13. pozycję i jej udział w całości irlandzkiego eksportu wynosił 1,07%.

W 2015 r. w irlandzkim imporcie największy udział odnotowano w zakresie maszyn i urządzeń transportowych (37,2%), środków chemicznych i towarów pochodnych (20,8%), artykułów różnych (12,2%) oraz żywność i zwierzęta żywe (9,9%). Głównymi dostawcami towarów na rynek irlandzki w tym okresie były: Zjednoczone Królestwo (26,6%), USA (14,6%), Francja, Niemcy, Chiny, Niderlandy, Japonia, Szwajcaria, Belgia i Norwegia. Polska była 15. partnerem handlowym Irlandii w imporcie, a jej udział w całości irlandzkiego importu wyniósł 0,80%.

W ubiegłym roku w ramach regionu Europy Środkowo-Wschodniej Polska była największym rynkiem zbytu dla towarów irlandzkich, jak i dostawcą towarów na rynek irlandzki.

W 2015 r. produkcja przemysłowa w wyrażeniu ilościowym i wartościowym w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się o odpowiednio o 46% i 44,2%. Indeks PMI (*ang. Purchasing Managers Index*) w sektorze wytwórczym przedstawiający nastroje wśród kadry kierowniczej w Irlandii przez cały 2015 r. odnotowywał wysokie wartości. Najwyższe wskazania miały miejsce w lutym: 57,5 pkt., a najniższe w listopadzie: 53,3 pkt., gdzie już przekroczenie 50 pkt jest równoznaczne z dobrą koniunkturą.

W ubiegłym roku miała miejsce dalsza poprawa na irlandzkim rynku pracy. W ciągu roku liczba zatrudnionych wzrosła o ponad 44 tys. osób. Od 2012 r. rząd Irlandii realizuje roczne plany działania na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy (*ang. Action Plan for Jobs*). Pod tą nazwą kryją się inicjatywy mające na celu poprawę środowiska biznesowego, wspieranie firm, które tworzą nowe miejsca pracy oraz likwidowanie barier hamujących wzrost zatrudnienia. Początkowo rząd irlandzki przez okres 5 lat, czyli do końca 2016 r., zamierzał zwiększyć zatrudnienie o 100 tys. osób. Cel ten został zrealizowany prawie dwa lata przed terminem. Od czasu ogłoszenia pierwszego programu w 2012 r. bezrobocie w Irlandii spadło z 15,2% do 8,8% i stworzono ponad 135 tys. nowych miejsc pracy. Dobre wyniki gospodarki irlandzkiej zachęciły rząd do wyznaczenia bardziej ambitnych celów. Zaplanowano, że w 2016 r. powstanie 50 tys. nowych miejsc pracy, a do 2020 r. - 200 tys., co oznaczać będzie, że łączna liczba zatrudnionych osiągnie 2,2 mln osób.

Według danych CSO w grudniu 2015 r. w Irlandii zarejestrowanych było 321.616 osób pobierających różnego rodzaju zasiłki dla bezrobotnych. Wśród nich było 267.168 obywateli Irlandii (ich liczba w stosunku do grudnia 2014 r. zmniejszyła się o 9,6%) oraz 54.448 obywateli innych krajów (ich liczba spadła w ciągu roku o 9,9%). Wśród osób pobierających zasiłki z innych krajów dominowali obywatele Unii Europejskiej (46.321 osób), a wśród nich obywatele nowych krajów członkowskich UE (30.887 osób) i Zjednoczonego Królestwa (12.068 osób). Dane za grudzień 2015 r. potwierdzają pozytywny trend w gospodarce irlandzkiej, gdzie od prawie czterech lat maleje liczba osób pobierających zasiłki, a sytuacja na rynku pracy poprawia się.

Wśród bezrobotnych w Irlandii wysoki odsetek stanowią osoby pozostające w dłuższym okresie czasu bez pracy. W grudniu 2015 r. 146.174 osoby były bez pracy dłużej niż 12 miesięcy. Osoby te stanowiły 45,4% ogółu pobierających zasiłki z tytułu bezrobocia. W stosunku do sytuacji sprzed roku liczba takich osób spadła o 18.622 tj. o 11,3%.

W ubiegłym roku poprawa widoczna była także w zakresie konsumpcji indywidualnej. Według danych CSO w 2015 r. sprzedaż detaliczna w Irlandii wzrosła w wyrażeniu wartościowym o 4,9%, a w ujęciu ilościowym o 8,2%. Dobre nastroje konsumentów w Irlandii potwierdzały też badania przeprowadzane przez bank KBC oraz irlandzki Instytut Badań Społeczno-Ekonomicznych (ESRI). W grudniu ubiegłego roku wskaźnik opracowany przez obie instytucje osiągnął poziom 103,9 punktów (w porównaniu z 90,5 pkt. w grudniu 2014 r.). Badani konsumenci irlandzcy generalnie prezentowali większą pewność siebie i swobodniej podejmowali decyzje dotyczące wydatków domowych.

Przykładem ożywienia konsumpcji były m.in. wyniki sprzedaży samochodów. W 2015 roku zarejestrowano w Irlandii 153.850 nowych pojazdów silnikowych. Wśród nich 121.110 stanowiły auta osobowe (wykorzystywane do celów prywatnych), a 22.939 auta dostawcze. W porównaniu z poprzedzającym rokiem oznacza to wzrost o 31,1% jeśli chodzi o samochody osobowe i o 41,1% jeśli chodzi o samochody dostawcze. Tak potężny wzrost nastąpił na skutek poprawy gospodarki irlandzkiej, a co za tym idzie nastrojów wśród konsumentów i przedsiębiorców.

W 2015 r. wskaźnik inflacji (*ang. Consumer Price Index - CPI*) kształtował się w Irlandii na poziomie -0,3% (w stosunku do roku poprzedniego). Wskaźnik cen detalicznych mierzony szeroko stosowanym w Unii Europejskiej wskaźnikiem HICP (*ang. Harmonised Index of Consumer Prices*), który nie uwzględnia m.in. wpływu zmian kosztów kredytów hipotecznych, w skali roku wyniósł -0,1%.

Należy też pamiętać, że ubiegły rok był dopiero drugim z kolei od czasu odzyskania pełnej kontroli nad finansami kraju lub jak mówili niektórzy irlandzcy politycy – pełnej suwerenności ekonomicznej. W dniu 15 grudnia 2013 r. kraj ten wyszedł z trzyletniego programu ratunkowego administrowanego przez Komisję Europejską, Europejski Bank Centralny i Międzynarodowy Fundusz Walutowy. Pakiet pomocowy wraz z funduszami na rekapitalizację banków i pożyczkami dwustronnymi wyniósł 85 mld EUR. Irlandia była pierwszym krajem, któremu udało się wyjść spod kurateli KE, EBC i MFW i od grudnia 2013 roku sama jest w stanie finansować swoje wydatki, emitując obligacje na międzynarodowym rynku.

Według szacunków irlandzkiego Ministerstwa Finansów¹ w 2015 r. deficyt budżetowy tego kraju obniżył się do poziomu 2,1% PKB. Dla porównania w roku 2010 deficyt osiągnął 30,6%. Przewiduje się, że w kolejnych latach będzie następowała dalsza poprawa kondycji finansów państwa. W 2016 r. deficyt budżetowy ma osiągnąć poziom 1,2%. Według wstępnych wyliczeń w ubiegłym roku rząd Irlandii zdołał zmniejszyć dług publiczny. Na koniec 2014 r. osiągnął on poziom 107,5% PKB, a na koniec grudnia 2015 r. spodziewany jest w wysokości 97%. Przewiduje się, że w kolejnych latach zadłużenie rządu będzie dalej zmniejszać się osiągając poziom 92,8% w 2016 r. i 90,3% w 2017 r. Mimo to Irlandia pod względem tego kryterium jest nadal jednym z najbardziej zadłużonych krajów Unii Europejskiej. Należy przy tym pamiętać, że około jednej trzeciej długu publicznego Irlandii powstało w związku z koniecznością ratowania miejscowego systemu bankowego.

¹ [Monthly Economic Bulletin, Department of Finance, February 2016](#)

Wśród problemów, z jakim nadal będzie borykała się gospodarka irlandzka, należy również wymienić ograniczoną podaż na rynku nieruchomości. Po załamaniu się sektora budowlanego w 2007 r., nowe budownictwo mieszkaniowe uległo drastycznemu zmniejszeniu. O ile jeszcze w 2009 r. pojawiały się sygnały o dużej ilości mieszkań niezamieszkałych, budowanych w celach spekulacyjnych licząc na dalszy wzrost cen, tak od 2013 r. agencje nieruchomości sygnalizują, iż baza dostępnych lokali jest na wyczerpaniu. Z kolei zainteresowanie domami lub apartamentami utrzymuje się corocznie na poziomie około 20 – 25 tys. W rezultacie ceny nieruchomości gwałtownie rosną. Jeszcze w 2014 r. zjawisko to występowało głównie w stolicy, ale już w 2015 r. rozlało się po całym kraju. W ubiegłym roku średni wzrost cen domów w Dublinie w stosunku do 2014 roku wyniósł 9,7% (apartamentów o 14,4%). Poza Dublinem w skali roku ceny domów wzrosły o 10,4%. W porównaniu z początkiem 2007 r. ceny nieruchomości w Dublinie pozostają nadal niższe o 34,2%, zaś apartamentów o 40,6%. W przypadku reszty kraju domy utrzymują niższą wartość o 35,4%.

Sektor budownictwa mieszkaniowego w Irlandii powoli odżywa, jednak rynek nieruchomości nadal będzie podatny na wzrost cen do czasu aż rozwiązany zostanie problem ograniczonej podaży i niezaspokojonego popytu.

Prognozy rozwoju gospodarki irlandzkiej na kolejne lata są bardzo optymistyczne. Centralny Bank Irlandii (CBI) w swoim najnowszym raporcie² przewiduje, że Produkt Krajowy Brutto Irlandii w 2016 roku wzrośnie o 4,8% i o 4,4% w roku 2017. Odrobinę bardziej ostrożna jest prognoza przygotowana przez Komisję Europejską³, która na bieżący rok szacuje wzrost o 4,5% i 3,5% w roku kolejnym. W najbliższych dwóch latach oczekiwana jest dalsza poprawa na rynku pracy. Według CBI stopa bezrobocia w latach 2016 – 2017 wyniesie odpowiednio 8,2% i 7,4%. W 2016 r. inflacja powinna utrzymywać się na poziomie 1%, jednak już w kolejnym roku ma zwiększyć się do 1,9%.

Zdaniem ekspertów CBI dalszy wzrost irlandzkiego dochodu narodowego będzie następstwem rosnącego eksportu, zwiększonych nakładów inwestycyjnych i dalszej poprawy nastrojów konsumentów. Po długim okresie spadków od 2014 r. konsumpcja indywidualna wreszcie zaczęła rosnąć. W bieżącym roku spodziewany jest jej wzrost o 2,8%, a w 2017 r. o 2%. W najbliższych dwóch latach wydatki sektora publicznego będą wzrastały odpowiednio o 1,1% i 1,9%.

Z punktu widzenia interesów zagranicznych, w tym również polskich eksporterów sprzedających swoje towary do Irlandii istotny jest prognozowany poziom irlandzkiego importu. W swoim najnowszym raporcie CBI przewiduje, iż tempo wzrostu importu przyspieszy do 6,9% w bieżącym roku i 4,4% w roku 2017.

Gospodarka irlandzka bardzo szybko odrabia straty wywołane kryzysem gospodarczym. Dynamiczny rozwój wielu sektorów sprzyja wzrostom w dwustronnym handlu. W większości głównych grup towarowych Polska odnotowała wzrost sprzedaży do Irlandii. Wobec silnych fundamentów rozwoju gospodarki irlandzkiej rysują się duże szanse na dalsze zacieśnianie współpracy handlowej z Polską.

² [Central Bank of Ireland Quarterly Bulletin 1, 26 January 2016](#)

³ [European Economic Forecast, Winter 2016](#)

2. Ocena skutków Brexitu z perspektywy Irlandii

Możliwe wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej od wielu miesięcy budzi obawy rządu i firm irlandzkich. Zbliżający się termin referendum dotyczący Brexitu sprawia, że temat ten coraz częściej obecny jest w mediach irlandzkich. Zagrożenie to dostrzeżone zostało także przez miejscowe instytucje badawcze, które podjęły się analizy potencjalnych skutków dla Irlandii.

Jedno z takich opracowań⁴ przygotowane zostało w listopadzie 2015 r. przez irlandzki Instytut Badań Społeczno-Ekonomicznych (ESRI). Według autorów wyjście Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej miałyby dalekosiężne konsekwencje dla irlandzkiego handlu, bezpośrednich inwestycji zagranicznych, energetyki i przepływu ludności. Wskazuje się, że Brexit może mieć różne formy. Zjednoczone Królestwo miałyby kilka możliwych wariantów do wyboru w zakresie dalszych stosunków z krajami UE. Wśród nich znajduje się: 1. Członkostwo w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG) i Europejskim Stowarzyszeniu Wolnego Handlu (EFTA) – na wzór relacji jakie posiada Norwegia; 2. Zawarcie umowy dwustronnej z UE i członkostwo w EFTA - na wzór relacji jakie posiada Szwajcaria; 3. Członkostwo w unii celnej z UE - na wzór relacji jakie posiada Turcja; 4. Zawarcie umowy dwustronnej z UE o wolnym handlu; 5. Brak umowy z UE o preferencyjnym traktowaniu (wówczas zastosowanie ma klauzula największego uprzywilejowania zgodnie z zasadami Światowej Organizacji Handlu). Każde z powyższych rozwiązań niesie za sobą inne konsekwencje.

W ostatnich latach Zjednoczone Królestwo było drugim najważniejszym odbiorcą irlandzkiego eksportu, który w 2015 r. wyniósł 15.485 mln EUR. Z kolei pod względem importu Zjednoczone Królestwo było pierwszym partnerem Irlandii. W 2015 r. irlandzki import z tego kraju wyniósł 17.830 mln EUR. Szacuje się, że Brexit spowoduje zmniejszenie handlu między Irlandią i Zjednoczonym Królestwem o około 20%. Rozkład negatywnych skutków na poszczególne branże i produkty byłby zróżnicowany. Najbardziej dotkliwie sytuację tę odczuć mogą producenci rolni i sektor spożywczy, czyli w większości małe i średnie firmy kapitału irlandzkiego. Pojawienie się ewentualnych barier i ograniczeń w handlu pomiędzy Irlandią Północną a Republiką Irlandii będzie bardziej odczuwalne dla eksporterów z północy niż tych z południa. Dla Irlandii Północnej jej południowy sąsiad jest ważnym rynkiem zbytu.

Zakłada się, że w wyniku Brexitu zainteresowanie Zjednoczonym Królestwem wśród inwestorów zagranicznych znacząco spadnie ze względu na niepewność i ograniczony dostęp do jednolitego rynku. Zmniejszony napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Zjednoczonego Królestwa skutkować będzie niższym wzrostem gospodarczym, co z kolei przełoży się na niższe zapotrzebowanie na towary i usługi z Irlandii, a tym samym wolniejszy rozwój gospodarki irlandzkiej. Mogłoby się wydawać, że powyższe negatywne oddziaływanie na Irlandię powinno być zbilansowane napływem dodatkowych inwestycji zagranicznych, tych, które nie zostaną ulokowane w Zjednoczonym Królestwie. Tymczasem analizy trendów związanych z wyborem konkretnej lokalizacji przez inwestorów wskazują, że skala takiego zjawiska może być niewielka.

Od 2007 r. Republika Irlandii i Irlandia Północna tworzą wspólny rynek energii elektrycznej. Połączenie to jest szczególnie ważne dla Irlandii Północnej, która wobec niedoborów prądu produkowanego lokalnie uzależniona jest od importu od południowego sąsiada. Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE zmusiłoby Irlandię do poszukiwania nowych gwarancji

⁴ [Scoping the Possible Economic Implications of Brexit on Ireland](#), November 2015, ESRI

energetycznych np. z Francją na wypadek pojawienia się problemów na rynku brytyjskim. Zabezpieczenie dywersyfikacji dostaw energii wzmocniłoby pozycję Irlandii, ale wiązałoby się z poniesieniem wysokich kosztów budowy infrastruktury. Zjednoczone Królestwo po wystąpieniu z UE nie byłoby związane prawodawstwem UE dot. zmian klimatu i źródeł odnawialnych. Nie obowiązywałyby ją także unijne przepisy w zakresie współpracy podczas sytuacji kryzysowych w razie niedoboru gazu lub ropy naftowej. Irlandia musiałaby zmodyfikować swoje plany dotyczące przeciwdziałania takim potencjalnym zagrożeniom.

Wyjście Zjednoczonego Królestwa z UE to także groźba restrykcji w swobodnym przepływie osób w celach zarobkowych pomiędzy Irlandią i Zjednoczonym Królestwem. W latach 2011 – 2013 z Irlandii do Wielkiej Brytanii za pracą wyjechało 60 tys. osób, co może nie jest aż tak pokaźną grupą, jednak według wyliczeń instytutu ESRI gdyby mieli oni pozostać w Irlandii, to średnie wynagrodzenie na zielonej wyspie mogłoby spaść o około 4%. Według ostatniego spisu powszechnego około 400 tys. osób urodzonych w Republice Irlandii było rezydentami w Zjednoczonym Królestwie, natomiast 230 tys. osób urodzonych w Wielkiej Brytanii było rezydentami w Republice Irlandii. Status osób nieposiadających obydwu obywatelstw po wyjściu Zjednoczonego Królestwa z UE może stać się problematyczny.

Podsumowując, raport ESRI przewiduje, że Brexit dla Irlandii oznaczać będzie obniżenie wzrostu gospodarczego. Najbardziej dotkliwe skutki wystąpią w handlu ze Zjednoczonym Królestwem, zarówno w eksporcie, jak i imporcie. Wśród pozostałych krajów UE Irlandia najbardziej odczuje konsekwencje Brexitu.

Wśród komentarzy przedsiębiorców pojawiają się także takie, które sugerują, że w przypadku gdyby Wielka Brytania zdecydowała się opuścić UE to Irlandia ze względu na powiązania gospodarcze będzie zmuszona podążyć jej śladem⁵. Dotychczas jednak przeważają głosy nawołujące do utrzymania Zjednoczonego Królestwa w UE.

3. Pozycja Irlandii w rankingu złożoności prowadzenia biznesu

Według indeksu złożoności prowadzenia biznesu (*Global Benchmark Complexity Index*) opracowanego przez TMF Group za 2015 r. Irlandia uplasowała się na ostatniej lokacie wśród 95 krajów objętych badaniem. W tym przypadku państwa uporządkowane zostały w kolejności od oferujących najbardziej skomplikowane warunki działalności gospodarczej do najbardziej przyjaznych. Oznacza to, że Irlandia oferuje najbardziej dogodnie warunki dla przedsiębiorców. W tegorocznym rankingu zielonej wyspie udało się spaść (co w tym wypadku jest pozytywne) o dwie pozycje.

Wśród czynników, które przyczyniły się do tak dobrej oceny Irlandii wymienia się m.in. stabilną sytuację polityczną kraju, wysokie kwalifikacje siły roboczej i silne ramy systemu prawnego. Dodatkowo pozytywnie została oceniona niedawna zmiana prawa spółek, gdzie zmniejszono wymóg w zakresie liczby dyrektorów w spółkach z o. o. do jednego.

W czołówce państw oferujących najbardziej złożone warunki działalności znalazły się Argentyna, Indonezja, Kolumbia, Zjednoczone Emiraty Arabskie i Chiny. Pozycja Polski w stosunku do ubiegłego roku poprawiła się i obecnie zajmujemy 17 lokatę (wcześniej 7). Wśród krajów europejskich gorzej oceniane są tylko Węgry.

⁵ Wypowiedź właściciela Toscafund - jednego z największych funduszy inwestycyjnych w Londynie, <http://www.irishtimes.com/business/economy/hedge-fund-claims-brexit-could-force-ireland-to-quit-eu-1.2537292>

4. Produkcja przemysłowa w Irlandii w styczniu 2016 r.

Według wstępnych danych irlandzkiego urzędu statystycznego (*ang. Central Statistics Office - CSO*) produkcja przemysłowa firm irlandzkich w styczniu br. w wyrażeniu ilościowym w stosunku do poprzedzającego miesiąca zwiększyła się o 15%, a w porównaniu do stycznia 2015 r. wzrosła o 48%.

W styczniu 2015 r. nowoczesne sektory obejmujące gałęzie związane z zaawansowanymi technologiami i przemysłem chemicznym w porównaniu z grudniem 2015 r. odnotowały wzrost produkcji w wysokości 22,6% (a w skali roku wzrost o 78,3%). W tzw. sektorach tradycyjnych produkcja zwiększyła się o 5,4% (w skali roku wystąpił wzrost o 3,4%).

W wyrażeniu wartościowym produkcja przemysłowa w styczniu 2016 r. w stosunku do poprzedzającego miesiąca zwiększyła się o 5,4%, a w porównaniu ze styczniem 2015 r. wzrosła o 16%.

Nastroje wśród kadry kierowniczej w sektorze wytwórczym w Irlandii uległy pogorszeniu. Indeks PMI w tym sektorze w lutym br. osiągnął poziom 52,9 pkt. (spadek o 1,4 pkt w stosunku do poprzedzającego miesiąca). Należy przy tym pamiętać, że przekroczenie pułapu 50 pkt. równoznaczne jest z dobrą koniunkturą. W Polsce indeks ten w lutym 2016 r. wyniósł 52,8 pkt.

5. Inflacja w Irlandii w lutym 2016 r.

Według danych irlandzkiego Centralnego Urzędu Statystycznego wskaźnik cen detalicznych (*Consumer Price Index – CPI*) w lutym 2016 r. w stosunku do poprzedniego miesiąca zwiększył się o 0,4%, zaś w porównaniu z lutym 2015 r. zmniejszył się o 0,1%.

Największe zmiany cen w ujęciu rocznym odnotowano w takich pozycjach jak: odzież i obuwie (-3,8%), transport (-3,1%), meble, sprzęt gospodarstwa domowego (-1,8%) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (-0,9%). W tym samym okresie miały miejsce również wzrosty cen. Wystąpiły one w następujących kategoriach: towary i usługi różne (+4,2%), szkolnictwo (+3,8%), napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (+1,3%) oraz gastronomia i hotelarstwo (+1%).

W stosunku do stycznia br. wzrosty cen wystąpiły w zakresie: odzieży i obuwia (+6,4%), mebli, sprzętu gospodarstwa domowego (+1,3%) oraz opieki zdrowotnej (+1%). Z kolei spadki cen odnotowano w kategoriach: łączność (-0,8%) oraz napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (-0,7%).

Roczny wskaźnik inflacji w sektorze usług wyniósł w lutym 2016 r. +2%, podczas gdy ceny towarów spadły o 2,8%.

W lutym 2016 r. wskaźnik cen detalicznych mierzony szeroko stosowanym w Unii Europejskiej wskaźnikiem *HICP (Harmonised Index of Consumer Prices)*, który nie uwzględnia m.in. wpływu zmian kosztów kredytów hipotecznych, w porównaniu ze styczniem br. zwiększył się o 0,4%. W ujęciu rocznym ceny w lutym 2016 r. zmniejszyły się o 0,2%.

Według danych Eurostat w styczniu 2016 r. najniższą inflację (wskaźnik HICP) w Unii Europejskiej (EU 28) zanotowano na Cyprze (-1,6%), w Bułgarii (-0,9%) i Grecji (-0,9%). Z kolei najwyższy wzrost cen detalicznych w tym okresie miał miejsce na Malcie (+1,2%) i w Austrii (+0,9%). W Polsce inflacja w styczniu br. wyniosła -0,6%. Średni wskaźnik HICP dla całej UE wyniósł 0,0%, a dla strefy Euro +0,1%.

6. Rynek pracy w Irlandii w lutym 2016 r.

Według wstępnych danych irlandzkiego Centralnego Urzędu Statystycznego (CSO) w lutym br. w Irlandii zarejestrowanych było 319.723 osoby pobierające różnego rodzaju zasiłki dla bezrobotnych. Wśród nich było 264.577 obywateli Irlandii (ich liczba w stosunku do lutego 2015 r. zmniejszyła się o 10%) oraz 55.146 obywateli innych krajów (ich liczba spadła w ciągu roku o 9,6%). Wśród osób pobierających zasiłki z innych krajów dominowali obywatele Unii Europejskiej (47.008 osób), a wśród nich obywatele nowych krajów członkowskich UE (31.590 osób) i Zjednoczonego Królestwa (12.028 osób).

W lutym br. w porównaniu do poprzedniego miesiąca liczba osób pobierających zasiłki zmniejszyła się o 2.079 osób, a w ciągu roku liczba takich osób obniżyła się o 35.401.

Wśród pobierających zasiłki w Irlandii wysoki odsetek stanowią osoby pozostające w dłuższym okresie czasu bez pracy w pełnym wymiarze godzin (osoby pracujące nie więcej niż 3 dni w tygodniu mogą pobierać zasiłki). W lutym br. osób bez pracy na pełen etat dłużej niż 12 miesięcy odnotowano 143.478. Osoby te stanowiły 44,9% ogółu pobierających zasiłki z tytułu bezrobocia. W stosunku do sytuacji sprzed roku liczba takich osób spadła o 19.298 tj. o 11,9%.

Procentowy udział osób bezrobotnych w lutym 2016 r. wyniósł 8,8% i w stosunku do poprzedzającego miesiąca obniżył się o 0,1%.

7. Sprzedaż detaliczna w Irlandii w styczniu 2016 r.

Według wstępnych danych Centralnego Urzędu Statystycznego Irlandii (*Central Statistics Office - CSO*) w styczniu 2016 r. wskaźnik sprzedaży detalicznej w wyrażeniu ilościowym w stosunku do poprzedniego miesiąca zwiększył się o 4,1%, a w stosunku do stycznia 2015 r. wzrósł o 10,3%. Po odjęciu wyników w handlu w sektorze motoryzacyjnym wskaźnik ten w porównaniu z grudniem 2015 r. zwiększył się o 0,7%, a w stosunku rocznym wzrósł o 6,4%.

Wśród pozycji, gdzie odnotowano największy wzrost sprzedaży detalicznej w ujęciu miesięcznym znalazły się: handel motoryzacyjny (+9,1%), urządzenia elektryczne (+6%) oraz odzież, obuwie i tekstylia (+2,8%). Z kolei największe spadki sprzedaży wystąpiły w zakresie: pozostałej sprzedaży detalicznej (-3%) i mebli oraz oświetlenia (-1,8%).

W wyrażeniu wartościowym wskaźnik sprzedaży detalicznej w styczniu 2016 r. w stosunku do poprzedniego miesiąca zwiększył się o 6%, a w ujęciu rocznym wzrósł o 8,9%. Wyłączając wyniki w handlu w sektorze motoryzacyjnym wskaźnik w stosunku do poprzedniego miesiąca zwiększył się o 0,9%, a w stosunku rocznym wzrósł o 4,5%.

8. Handel zagraniczny Irlandii w styczniu 2016 r.

Według danych irlandzkiego Centralnego Urzędu Statystycznego (*Central Statistics Office*) irlandzki eksport w styczniu 2016 r. wyniósł 8.996 mln EUR i był o 8,5% wyższy niż w analogicznym okresie roku 2015. Irlandzki import zmniejszył się w tym samym czasie o 11,7% do poziomu 4.625 mln EUR. Nadwyżka obrotów irlandzkiego handlu zagranicznego w styczniu br. wyniosła 4.371 mln EUR, co oznacza wzrost w stosunku do stycznia 2015 r. o 43,3%.

W styczniu 2016 r. największy udział w eksporcie miały środki chemiczne i towary pochodne (56,7%), a w ramach tej sekcji dominowały produkty medyczne i farmaceutyczne oraz chemia organiczna. Ważnymi kategoriami w strukturze eksportu pozostają również maszyny i urządzenia transportowe (16%), artykuły różne (13,2%) oraz żywność i zwierzęta żywe (7,8%).

W pierwszym miesiącu br. głównymi rynkami zbytu dla towarów irlandzkich były Stany Zjednoczone (24,9%) oraz kraje Unii Europejskiej (56,1%) z dominującym udziałem Belgii oraz Zjednoczonego Królestwa (Wielka Brytania łącznie z Irlandią Północną). Na dalszych miejscach klasyfikowały się: Niemcy, Francja, Niderlandy, Szwajcaria, Hiszpania, Włochy i Chiny. W irlandzkim eksporcie Polska zajmowała 11. pozycję i jej udział w całości irlandzkiego eksportu wynosił 1,38%.

W styczniu 2016 r. w irlandzkim imporcie największy udział odnotowano w zakresie maszyn i urządzeń transportowych (32,2%), środków chemicznych i towarów pochodnych (23,2%), artykułów różnych (13,4%) oraz żywności i zwierząt żywych (11,3%).

Głównymi dostawcami towarów na rynek irlandzki w tym okresie były: Zjednoczone Królestwo (27,1%), USA (11,2%), Niemcy, Francja, Chiny, Niderlandy, Japonia, Belgia, Włochy i Hiszpania. Polska była 14. partnerem handlowym Irlandii w imporcie, a jej udział w całości irlandzkiego importu wyniósł 0,99%.

W ramach regionu Europy Środkowo-Wschodniej Polska była największym rynkiem zbytu dla towarów irlandzkich, a także dostawcą towarów na rynek irlandzki.

II. POLSKO – IRLANDZKA WSPÓLPRACA GOSPODARCZA

1. Polsko-irlandzka współpraca handlowa w styczniu 2016 r.

Według szacunków Ministerstwa Rozwoju polsko-irlandzkie obroty handlowe w styczniu 2016 r., w porównaniu ze styczniem roku 2015 zwiększyły się o 43,1 mln EUR tj. o 30,7% do poziomu 183,4 mln EUR. Polski eksport do Irlandii zwiększył się o 27,9% do poziomu 56,8 mln EUR, zaś nasz import z Irlandii wzrósł o 32% i wyniósł 126,6 mln EUR. W konsekwencji wyższej dynamiki naszego importu z Irlandii od eksportu do tego kraju pogorszeniu uległo saldo polskich obrotów handlowych z Irlandią. Deficyt zwiększył się z 51,5 mln EUR na koniec stycznia 2015 r. do 69,8 mln EUR na koniec stycznia br.

W porównaniu do sytuacji sprzed roku w pierwszym miesiącu 2016 r. polski eksport do Irlandii zwiększył się o 12,4 mln EUR. Spadek eksportu wystąpił w grupie wyrobów ceramicznych (o 130 tys. EUR) i metalurgicznych (o 115 tys. EUR). W pozostałych grupach towarowych miał miejsce wzrost sprzedaży. W największym stopniu wzrósł eksport wyrobów przemysłu chemicznego (o 3,9 mln EUR), artykułów rolno-spożywczych (o 3,6 mln EUR), wyrobów przemysłu elektromaszynowego (o 2,3 mln EUR) i produktów mineralnych (o 1,3 mln EUR). Wzrosty miały miejsce także w zakresie wyrobów różnych (o 0,9 mln EUR), przemysłu drzewno-papierniczego (o 0,6 mln EUR), przemysłu lekkiego (o 71 tys. EUR) oraz skór (o 26 tys. EUR).

Pod względem struktury polskiego eksportu do Irlandii najważniejszą kategorią są wyroby przemysłu elektromaszynowego, jednak ich udział obniżył się z 45,8% do 39,9%. Na drugim miejscu znajdują się artykuły rolno-spożywcze z udziałem 26,5% (w styczniu ubiegłego roku 25,8%).

Wśród ważniejszych grup towarowych w polskim eksporcie do Irlandii wysoką dynamiką charakteryzowała się m.in. sprzedaż samochodów, papierosów, syropów, węgla, odczynników diagnostycznych, manometrów do pomiaru ciśnienia, artykułów pościelowych, leków, artykułów z tworzywa sztucznego, mięsa drobiowego i wieprzowego.

Spadek sprzedaży odnotowano natomiast m.in. w eksporcie mebli, wędlin, zbiorników i cystern, wyrobów petrochemicznych, pralek, mięsa z indyków.

W styczniu 2016 r. głównymi pozycjami w polskim eksporcie do Irlandii były następujące grupy towarowe:

L.P.	Kod CN	Dział CN	Wartość w tys. EUR	Dynamika eksportu 2016/2015	Udział w całości polskiego eksportu do Irlandii
1	84	Kotły i urządzenia mechaniczne	10.896	102,1	19,2
2	87	Pojazdy nieszynowe oraz ich części	9.005	188,6	15,9
3	02	Mięso i podroby jadalne	3.628	147,6	6,4
4	94	Meble, pościel	2.768	139,9	4,9
5	21	Różne przetwory spożywcze	2.167	144,9	3,8
6	27	Paliwa mineralne, oleje i przetwory	2.150	242,7	3,8
7	39	Tworzywa sztuczne i wyroby z nich	2.098	152,7	3,7
8	23	Pasze dla zwierząt	1.929	110,8	3,4
9	24	Tytoń i papierosy	1.926	605,9	3,4
10	16	Przetwory z mięsa i ryb	1.669	100,1	2,9
11	85	Maszyny i urządzenia elektryczne	1.458	36,4	2,6
12	31	Nawozy	1.382	13.391,0	2,4
13	44	Drewno i wyroby z drewna	1.374	136,7	2,4
14	73	Wyroby z żeliwa i stali	1.357	96,7	2,4
15	38	Produkty chemiczne różne	1.188	239,2	2,1
16	48	Papier, tektura i ich wyroby	1.117	117,3	2,0
17	90	Przyrządy optyczne i medyczne	1.040	149,4	1,8
18	30	Produkty farmaceutyczne	940	176,3	1,7
19	19	Przetwory ze zbóż	825	88,7	1,5
20	04	Produkty mleczarskie	758	88,2	1,3
21	22	Napoje bezalkoholowe i alkoholowe	683	130,0	1,2
22	40	Kauczuk i wyroby z kauczuku	666	112,9	1,2
23	70	Szkło i wyroby ze szkła	617	91,9	1,1
24	29	Chemikalia organiczne	589	343,3	1,0
25	62	Odzież i dodatki odzieżowe	458	111,5	0,8
				
		Eksport ogółem	56.779,0	127,9	100,00%

Źródło: System Insigos MR

Struktura towarowa polskiego importu z Irlandii wykazuje większą w stosunku do naszego eksportu koncentrację. Ponad 84% importu przypada na dwie grupy towarowe: wyroby przemysłu chemicznego oraz wyroby przemysłu elektromaszynowego. W imporcie z Irlandii tradycyjnie już dominują wyroby wysoko przetworzone i wysoko zaawansowane technologicznie.

Listę najważniejszych grup towarowych w polskim imporcie z Irlandii w styczniu 2016 r. przedstawia poniższe zestawienie:

L.P.	Kod CN	Dział CN	Wartość w tys. EUR	Dynamika importu 2016/2015	Udział w całości polskiego importu z Irlandii
1	30	Produkty farmaceutyczne	31.701	185,3	25,0
2	29	Chemikalia organiczne	20.092	240,5	15,9
3	85	Maszyny i urządzenia elektryczne	17.554	112,2	13,9
4	84	Kotły i urządzenia mechaniczne	11.712	154,3	9,2
5	33	Preparaty kosmetyczne	10.608	96,1	8,4
6	04	Produkty mleczarskie	10.048	126,4	7,9
7	90	Przyrządy optyczne i medyczne	6.147	74,8	4,9
8	38	Produkty chemiczne różne	4.818	75,5	3,8
9	39	Tworzywa sztuczne i wyroby z nich	1.734	116,1	1,4
10	21	Różne przetwory spożywcze	1.190	129,6	0,9
11	02	Mięso i podroby jadalne	1.166	77,2	0,9
12	49	Wyroby przemysłu poligraficznego	1.034	53,4	0,8
13	35	Substancje białkowe, kleje, enzymy	1.004	171,4	0,8
14	03	Ryby	951	273,8	0,8
15	17	Wyroby cukiernicze	745	81,7	0,6
16	87	Pojazdy nieszynowe oraz ich części	618	112,1	0,5
17	19	Przetwory ze zbóż	581	322,5	0,5
18	22	Napoje bezalkoholowe i alkoholowe	465	64,3	0,4
19	82	Narzędzia, przybory, sztućce	448	104,0	0,4
20	55	Włókna chemiczne cięte	350	171,6	0,3
21	28	Chemikalia, związki metali szlachetnych i ziem rzadkich	330	436,8	0,3
22	05	Produkty pochodzenia zwierzęcego	327	60,3	0,3
23	32	Garbniki, barwniki, pigmenty	290	39,2	0,2
24	11	Produkty przemysłu młynarskiego	249	559,1	0,2
25	63	Artykuły włókiennicze inne	241	149,0	0,2
				
		Import ogółem	126.618,5	132,0	100,00%

Źródło: System Insigos MR

W styczniu 2016 r. udział Irlandii w obrotach polskiego handlu zagranicznego wyniósł 0,68% i był wyższy niż przed rokiem, kiedy to kształtował się na poziomie 0,52%. W polskim eksporcie udział Irlandii w ciągu roku wzrósł do 0,41% (z 0,32%), a w imporcie do 0,96% (z 0,73%). W pierwszym miesiącu 2016 r. Irlandia była 33. najważniejszym partnerem handlowym Polski w eksporcie i 22. w imporcie.

2. Polsko-irlandzka współpraca inwestycyjna w 2015 r.

Irlandzkie inwestycje w Polsce

Według danych Narodowego Banku Polskiego (NBP)⁶ w 2014 r. irlandzkie firmy i instytucje finansowe zainwestowały w Polsce kwotę 277,1 mln EUR, co było o połowę niższym wynikiem niż w roku 2013. Trzy lata temu do Polski z Irlandii napłynęło 555,8 mln EUR.

W 2014 r. (w skali jednego roku) Irlandia znalazła się na 8. pozycji największych inwestorów zagranicznych w naszym kraju ustępując inwestorom z Luksemburga (3,8 mld EUR), Niderlandów (3,5 mld EUR), Francji (1,2 mld EUR), Belgii (1,1 mld EUR), Cypru (750 mln EUR), Niemiec (632 mln EUR) i Hiszpanii (410 mln EUR).

Pod względem wartości skumulowanego kapitału na koniec 2014 r. Irlandia znalazła się na 16. pozycji największych inwestorów w Polsce. Zobowiązania Polski z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich zrealizowanych przez firmy irlandzkie wyniosły na dzień 31 grudnia 2014 r. 1.924,4 mln EUR tj. 1,12% zainwestowanego w naszym kraju kapitału zagranicznego.

Jeszcze przed czterema laty wysokość kapitału irlandzkiego w Polsce była znacznie wyższa, a tym samym pozycja tego kraju w rankingu największych inwestorów. W 2011 r. na skutek wycofania się *Allied Irish Bank (AIB)* z Polski nastąpił odpływ kapitału w wysokości 2.974,6 mln EUR⁷. Jak obrazują wyniki za 2014 r. Polska była i nadal jest postrzegana przez inwestorów z tego kraju jako atrakcyjny i stabilny partner gospodarczy.

Po wycofaniu z Polski *Allied Irish Bank (AIB)* największymi irlandzkimi inwestorami pozostają: *Cement Roadstone Holding (CRH)* – zaangażowany w produkcję materiałów budowlanych (m.in. Grupa Ożarów S.A., Olsztyńskie Kopalnie Surowców Mineralnych Sp. z o.o. i Zakłady Przemysłu Wapienniczego Trzuskawica S.A.), *JFC Manufacturing Ltd* - produkcja wyrobów z plastiku (Dąbrówka), *Kingspan Group PLC* – produkcja wyrobów plastikowych (Rokitnica) i systemów płyt warstwowych dla budownictwa (Lipsko), *South Western Business Process Servicess Poland* (Łódź) – usługi biznesowe - finanse i księgowość. Od 2011 r. obecna jest w Polsce irlandzka firma *ABP Food Group*, która wówczas przejęła zakład uboju bydła w Pniewach. W 2013 r. przedsiębiorstwo to nabyło drugi zakład przetwórstwa mięsnego w Kłosowicach (woj. wielkopolskie).

Perspektywy napływu irlandzkich inwestycji do Polski w najbliższych latach w dużej mierze będą zależały od kształtowania się koniunktury gospodarczej zarówno w skali globalnej, jak i na rynku irlandzkim. Nastroje w gospodarce irlandzkiej zdecydowanie poprawiają się. W 2015 r. Irlandia przodowała wśród całej UE pod względem tempa wzrostu gospodarki.

Zdaniem WPHI szanse na dalszy wzrost napływu irlandzkich inwestycji do Polski wydają się być całkiem realne i uzasadnione. Wynika to między innymi z rosnących powiązań biznesowych pomiędzy obydwojoma krajami. Ważnym argumentem dla firm mogą być duże inwestycje infrastrukturalne w związku z nowymi funduszami UE na lata 2014-2020, których Polska jest największym beneficjentem.

⁶ *Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce w 2014 r. Aneks statystyczny. NBP, 2015 r.*

⁷ *Allied Irish Bank (AIB) był największym inwestorem irlandzkim w Polsce i najdłużej działającym na naszym rynku (od 1995 r.). Posiadał on udziały w Banku Zachodnim WBK S.A. (BZ WBK), które zostały odsprzedane Banco Santander S.A. Sprzedaż udziałów w banku BZ WBK podyktowana była decyzją rządu irlandzkiego nakazującego AIB podwyższenie rezerw kapitałowych poprzez sprzedaż wszystkich zagranicznych aktywów.*

Irlandzkie firmy, zwłaszcza sektora małych i średnich przedsiębiorstw, mogą być także skłonne do przenoszenia do Polski części produkcji w celu poprawy swojej pozycji konkurencyjnej. Przemawiają za tym m.in. koszty pracy, które w Irlandii należą w dalszym ciągu do najwyższych w Europie. Zjawiska tego nie jest nawet w stanie zrekompenzować obowiązujący w Irlandii bardzo niski (12,5%) podatek korporacyjny (CIT).

Bardzo trudno jest ocenić dokładną liczbę irlandzkich firm zaangażowanych inwestycyjnie w Polsce. Większość z nich to firmy z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Działają one zarówno w sferze produkcyjnej jak i szeroko rozumianych usługach (konsulting, doradztwo podatkowe i personalne, działalność deweloperska). Według ostatnich dostępnych danych publikowanych przez PAIiZ⁸ na liście największych zagranicznych inwestorów w Polsce na koniec 2014 r. znalazło się 14 firm z Irlandii (na 2.364 firmy z całego świata, których inwestycje w Polsce przekroczyły 1 mln USD).

Inwestycje polskich firm w Irlandii

Pomimo znacznego napływu w ostatnich kilku latach polskich obywateli do Irlandii skala naszego zaangażowania inwestycyjnego w tym kraju jest jeszcze bardzo skromna. Według danych Narodowego Banku Polskiego⁹ skumulowany stan należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich w Irlandii na koniec 2014 r. przybrał wartość ujemną i wniósł -2,6 mln EUR, wobec -45,2 mln EUR w roku 2013.

W ostatnim czasie jedną z większych polskich inwestycji w Irlandii zrealizowała spółka akcyjna *PZ Cormay* produkująca odczynniki i sprzęt diagnostyczny. Firma ta w 2011 r. przejęła irlandzką firmę *Innovation Enterprise* z Cork działającą w tej samej branży pod rozpoznawalną i cenioną na świecie marką *Audit Diagnostics*. Polska spółka na przejęcie zagranicznej firmy wydała łącznie ok. 8 mln PLN, na co składało się 1,2 mln EUR oraz 200 tys. akcji firmy PZ Cormay. Dotychczasowa siedziba irlandzkiego partnera w Cork funkcjonuje jako centrum badawczo-rozwojowe, zaś produkcja wyrobów medycznych odbywa się w Irlandii, Francji i Polsce.

W chwili obecnej w Irlandii funkcjonuje kilkaset firm, których właścicielami są polscy obywatele. Ich dokładną liczbę jest bardzo trudno określić. Bazując tylko na podstawie danych miejscowego urzędu rejestracyjnego *Companies Registration Office – CRO* (odpowiednik polskiego Krajowego Rejestru Sądowego) firm, które w swojej nazwie posiadają słowo sugerujące polskie pochodzenie np.: „Polska”, „polski”, „polskie”, „Polonia”, „Poland”, „Polish”, „sklep”, „fryzjer” itp. jest około 400. Większość z nich to niewielkie firmy handlowe (sklepy – w tym z polską żywnością, cukiernie, hurtownie), przedsiębiorstwa remontowo-budowlane, transportowe oraz firmy działające w szeroko pojętym sektorze usług (zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, solaria, firmy świadczące usługi informatyczne). Z uwagi na obecność w Irlandii znacznej liczby polskich obywateli w dłuższym horyzoncie czasowym można spodziewać się wzrostu polskiego zaangażowania inwestycyjnego zwłaszcza wśród firm o charakterze usługowym i handlowym. Natomiast ze względu na wysokie koszty miejscowej siły roboczej oraz stosunkowo niewielki rynek wewnętrzny trudno oczekiwać w Irlandii większych polskich inwestycji o charakterze produkcyjnym.

W Irlandii z powodzeniem funkcjonują polskie ośrodki medyczne. W Dublinie, Waterford, Galway, Limerick i Cork działają przychodnie obsługiwane przez polski personel medyczny.

⁸ *List of Major Foreign Investors in Poland – December 2014, PAIiZ, 2 lipca 2015 r.*

⁹ *Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą w 2014 r. Aneks statystyczny. NBP, 2015 r.*

Należy zauważyć, iż pacjentami tych ośrodków są nie tylko polscy obywatele przebywający w Irlandii, lecz również Irlandczycy i przedstawiciele innych narodowości.

W związku z popytem na różnego typu usługi świadczone w języku polskim zauważalny jest wzrost liczby kancelarii prawnych, firm doradztwa zawodowego, finansowego, rachunkowego itp., których założycielami (lub współzałożycielami) są polscy obywatele. Wiele firm irlandzkich od kilku lat prowadzi też obsługę w języku polskim. Postąpiły tak m.in. wybrane agencje ubezpieczeniowe czy kancelarie prawne.

W ostatnim okresie coraz bardziej widoczny w Irlandii jest wzrost aktywności polskich przedsiębiorców sektora technologicznego. Przyciągają ich tu m.in. korzystne warunki dla prowadzenia działalności gospodarczej, jak i programy zachęt uruchomiane przez rząd Irlandii dla pobudzenia branży ICT. Magnesem ściągającym polskie firmy do Irlandii do 2015 r. była także odbywająca się w Dublinie impreza o nazwie *Web Summit* poświęcona promocji startupów. Niestety od 2016 r. wydarzenie to odbywać się będzie w Lizbonie w Portugalii.

III. PROMOCJA POLSKIEJ GOSPODARKI W IRLANDII

1. Polskie stoisko podczas *Galway Food Festival*

W dniach 24-28 marca br. w Galway, czyli w okresie obejmującym Święta Wielkanocne, odbył się festiwal kulinarny pod nazwą *Galway Food Festival*. W imprezie tej uczestniczyło kilkanaście miejscowych restauracji, kawiarni i hoteli. W jej trakcie zaplanowano wiele pokazów, wykładów, spotkań, a także miasteczko festiwalowe ze stoiskami wybranymi spośród ponad 400 zgłoszeń. Jedno z nich zorganizowane zostało przez Fundację Bardzo Ładnie przy wsparciu Wydziału Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Dublinie. Na polskim stoisku inspirowanym naszymi tradycjami Świąt Wielkanocnych zaprezentowano różnorodne zastosowania białych serów, ale też ich łatwość wykorzystania między innymi, jako dodatek do pieczywa, składnik sałatek i wyrobów cukierniczych, ale też jako nadzienie do pierogów. Poza drobną przekąską osoby odwiedzające mogły również otrzymać ulotkę z przepisami prezentowanych potraw. Wśród atrakcji przewidziany był również konkurs na pisanek wielkanocną z atrakcyjnymi nagrodami. Dużym zainteresowaniem odwiedzających cieszyły się również materiały Polskiej Organizacji Turystycznej nt. polskiej kuchni i atrakcji turystycznych.

W trakcie Festiwalu przeprowadzane były także pokazy gotowania na żywo, a jeden z nich przygotowała Fundacja Bardzo Ładnie. Polski kucharz z wieloletnim stażem w miejscowej restauracji z rekomendacją Michelin, zaprezentował proces i historię wytwarzania twarogów w Polsce. Pokazał też „na żywo” jak robi się pierogi z nadzieniem z sera w wielu wariantach podania, które później uczestnicy mieli okazję skosztować.

Dzięki wysiłkom Fundacji Bardzo Ładnie oraz WPHI Ambasady RP w Dublinie, polskie stoisko wsparli także: producent wyrobów mleczarskich z Włoszczowej, polska piekarnia i restauracja z Galway, sklep z polską żywnością i polska społeczność mieszkająca w Galway. Bardzo dużą pomoc zaoferowała polska drużyna harcerska w Galway, która zapewniła obsługę stoiska.

Polski akcent na festiwalu kulinarnym *Galway Food Festival* przyczynił się do upowszechniania wiedzy na temat polskich wyrobów spożywczych, polskiej kuchni i tradycji świątecznych, które różnią się od tych znanych w irlandzkich domach. Organizatorzy szacują, że pomimo niezbyt korzystnych warunków atmosferycznych festiwal odwiedziło około 70 tys. osób.

Polskie produkty spożywcze są w Irlandii powszechnie dostępne w wielu sklepach, nie tylko tych małych z żywnością etniczną, ale także w dużych sklepach sieciowych. Dzięki tej inicjatywie istnieje szansa, że Irlandczycy będą częściej sięgali po polskie wyroby, gdyż mogli przekonać się o walorach smakowych białych serów z Polski i łatwości przyrządzania z nich ciekawych potraw.

2. Kalendarium najbliższych wydarzeń, które organizuje lub w których uczestniczy WPHI w Dublinie

- Polskie stoisko na targach branży energetycznej, *Energy Show*, 6-7 kwietnia br., RDS Dublin
- *All Ireland Business Summit*, biznesowe spotkania networkingowe, 14 kwietnia br., *Croke Park*
- Śniadanie biznesowe promujące ofertę inwestycyjną Bydgoszczy, 18 kwietnia br., *Dublin Chamber of Commerce*
- *National Sales and Marketing Summit*, konferencja nt. technik sprzedaży i marketingu, 24 kwietnia br., *Croke Park*
- Polskie stoisko na targach sprzętu rolniczego, *Grass & Muck*, 12 maja br., Roscrea
- Wizyta w Irlandii grupy startupów sektora technologicznego z woj. podkarpackiego (*m.in. seminarium promujące polskie startupy technologiczne, 18 maja br., Dublin; networking w Cork Chamber of Commerce, 19 maja br. i Dublin Chamber of Commerce 20 maja br.*).

3. Zaproszenie na polskie stoisko podczas wystawy sprzętu rolniczego *Grass & Muck*

W tym roku, po raz pierwszy w swojej historii, Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Dublinie będzie uczestniczył w targach sprzętu rolniczego organizowanego przez FTMTA (*The Farm Tractor and Machinery Trade Association*) pod nazwą *Grass & Muck 2016*. Odbędą się one w dniu 12 maja 2016 r., w godzinach 9.00 – 17.00, na terenie Gurteen Agricultural College, Balingarry, Roscrea, County (hrabstwo) Tipperary.

Serdecznie zapraszamy wszystkich polskich producentów do bezpłatnego skorzystania z naszego stoiska(*).

Udział w tym wydarzeniu pozwoli Państwu nawiązać kontakt z importerami/ dealerami/ dystrybutorami maszyn i urządzeń rolniczych, a także traktorów i szeroko rozumianego sprzętu używanego w gospodarstwach rolnych. Organizowane co dwa lata targi przyciągają tłumy farmerów, którzy, biorąc pod uwagę wysoki stopień ich zamożności, często i chętnie kupują nowe maszyny i urządzenia do pracy w gospodarstwie rolnym. W tym roku wystawiać się będzie ponad 120 producentów, czyli dwa razy więcej niż podczas poprzedniej edycji tej imprezy.

Zakres branżowy targów: wszelkiego rodzaju maszyny i urządzenia rolnicze, włączając w to ciągniki rolnicze, a także wszystko inne związane z uprawą roślin i hodowlą zwierząt.

(*) Warunki udziału w wystawie:

1. Ze stoiska Ambasady RP w Dublinie mogą bezpłatnie skorzystać wszyscy polscy producenci (wytwarzający swoje produkty w Polsce) i usługodawcy.
2. WPHI w Dublinie pokrywa koszty związane z udziałem w wystawie, ale tylko w ramach stoiska WPHI.

3. Przedsiębiorcy zainteresowani przyjazdem ponoszą wszelkie pozostałe koszty, czyli np.: bilety lotnicze, ubezpieczenie, zakwaterowanie i wyżywienie. Ponieważ w tych targach weźmiemy udział po raz pierwszy, jeszcze nie mamy rozpoznanej bazy hotelowej/noclegowej ani zakresów cenowych tychże. Tego typu informacje prześlemy w późniejszym terminie.

4. W przypadku dużej liczby zgłoszeń zastrzegamy sobie prawo do wprowadzenia grafika obecności na stoisku w celu zapewnienia optymalnych warunków dla prezentacji poszczególnych firm.

Mając do wyboru kilka opcji uczestnictwa w tych targach, zdecydowaliśmy się na wykupienie stoiska w namiocie o rozmiarze 3 m na 3,5 m, co pozwala na dystrybucję katalogów i reklam, a także, co chyba najważniejsze, na bezpośrednie rozmowy z potencjalnie zainteresowanymi nawiązaniem współpracy partnerami biznesowymi.